

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ŚRÓDROCZNA I KOŃCOWOROCZNA Z GEOGRAFII W KLASIE VIII

Wymagania na ocenę celującą: otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej. Uczeń:

- wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów
- udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych
- omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami
- ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych
- wyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji
- wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji PD.-Wschd.
- ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii
- omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową
- opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny
- analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
- wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce
- wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu
- ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej
- przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim
- przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii
- określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii
- przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki
- ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Pn. i Ameryki Pd. na podstawie map tematycznych
- przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł
- przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii
- omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Pn. i Ameryki Pd.
- opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych
- wykazuje zależność między ukształtowaniem pow.i, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi, a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie
- omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu
- ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych
- ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych
- wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii
- wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii
- określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
- omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych
- charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł
- omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł

Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Obejmują wiadomości i umiejętności złożone, o wyższym stopniu trudności, wykorzystywane do rozwiązywania zadań problemowych. Uczeń:

- analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery
- omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych
- przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi
- omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu
- omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo- -Wschodniej („kultura ryżu”)
- wykazuje związek między budową geolog., a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami
- analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii
- charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej
- uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie
- przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin
- omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin
- omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach

- charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju
- omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu
- omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie
- omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych
- wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej
- omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu
- omawia typy rolnictwa w Afryce
- przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce
- omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii
- omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce
- omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki
- wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce
- omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce
- przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce
- omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii
- podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii
- przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce
- przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce
- określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej
- omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie
- opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady
- charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych
- omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych
- omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych
- wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat
- omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii
- wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów
- omawia znaczenie przemysłu przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii
- porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki
- wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową
- prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych
- wyjaśnia status prawny Antarktydy
- omawia znaczenie traktatu antarktycznego

Wymagania na ocenę dobrą obejmują wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, które są przydatne na kolejnych poziomach kształcenia

Uczeń:

- omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej
- omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji
- charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej
- omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji
- omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych
- wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji
- opisuje przebieg trzęsienia ziemi
- omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
- opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne, tajfuny i ich skutki w Japonii
- omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii
- omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii
- omawia cechy gospodarki Chin
- analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych
- charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin
- przedstawia problemy demograficzne Indii
- omawia system kastowy w Indiach
- przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji
- analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu
- charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii

- omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie
- omawia wpływ religii na życie muzułmanów
- przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu
- omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki
- omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej
- omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w państwach Afryki na podstawie wykresu
- omawia gospodarkę w strefie Sahelu
- omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych
- przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki
- omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce
- omawia przyczyny niedożywienia ludności w Etiopii
- opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Etiopii
- wymienia obiekty w Kenii wpisane na „Listę światowego dziedzictwa UNESCO”
- opisuje na podstawie wybranych źródeł walory kulturowe Kenii
- charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki
- omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki
- porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce
- charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych
- podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii
- opisuje piętność wilgotnych lasów równikowych w Amazonii
- omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki
- omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat
- omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł informacji
- podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie
- podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej
- przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej
- przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie produktów rolnych na podstawie wykresu
- omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych
- omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych
- wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów
- omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej
- omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii
- charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii
- omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych
- przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii
- opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych
- charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia
- opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej

Wymagania na ocenę dostateczną obejmują wiadomości stosunkowo łatwe do opanowania, przydatne w życiu codziennym, bez których nie jest możliwe kontynuowanie dalszej nauki

Uczeń:

- opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata
- charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji
- przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji
- omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji
- omawia strefy roślinne Azji
- omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji
- wymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechy
- wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa
- wymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki
- charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii
- omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych
- omawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa w Japonii
- przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych

- określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej
- omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach
- przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia
- omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach
- omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego
- podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach
- omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej
- charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową
- omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu
- omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wsch. na podstawie wykresu i mapy
- przedstawia rolę organizacji OPEC
- omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki
- wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów
- charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki
- omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce
- charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki
- przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie danych statystycznych
- omawia przemysł wydobywczy w Afryce
- wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemami głodu i niedożywienia na podstawie mapy
- analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu
- przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych
- wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej
- podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki
- wymienia strefy klimatyczne Ameryki
- omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych
- podaje główne rejony występowania cyklonów i kierunki ich przemieszczania się
- podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii
- omawia cechy klimatu Amazonii
- podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki
- przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce PN. i Ameryce PD.
- analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej
- przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia ukształtowanie powierzchni Kanady
- przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady
- omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu
- opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych
- wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej
- omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii
- charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii
- wymienia strefy klimatyczne w Australii
- charakteryzuje wody powierzchniowe Australii
- omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii
- omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej
- wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych
- charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki
- wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych

Wymagania na ocenę dopuszczającą obejmują wiadomości i umiejętności umożliwiające uczniowi dalszą naukę, bez których uczeń nie jest w stanie zrozumieć kolejnych zagadnień omawianych podczas lekcji i wykonywać prostych zadań nawiązujących do życia codziennego

Uczeń:

- wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji
- wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji
- wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej
- wymienia największe rzeki Azji

- wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej
- wyjaśnia znaczenie terminu wulkanizm
- odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji
- wskazuje na mapie zasięg występowania Ognistego Pierścienia Pacyfiku
- wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji
- wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej
- określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wymienia cechy środowiska naturalnego Japonii
- wymienia główne uprawy w Japonii
- określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu wysokiej technologii w Chinach
- wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej
- określa położenie geograficzne Indii
- porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę
- wymienia największe aglomeracje w Indiach i wskazuje je na mapie
- wyjaśnia znaczenie terminu slumsy
- wymienia główne r. uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania
- wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania
- określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu
- wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej
- wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
- określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wymienia strefy klimatyczne Afryki
- wymienia największe rzeki i jeziora Afryki
- wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce
- wymienia główne uprawy w Afryce
- wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej
- wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki
- wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki
- określa położenie geograficzne Etiopii
- wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem
- wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem
- określa położenie geograficzne Kenii
- wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii
- określa położenie geograficzne Ameryki
- wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową
- wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie
- wyjaśnia znaczenie terminów: tornado, cyklon tropikalny
- wskazuje na mapie Aleję Tornad
- wymienia nazwy wybranych cyklonów XXI wieku
- określa położenie geograficzne Amazonii
- omawia florę i faunę lasów równikowych
- podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu
- wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę
- wyjaśnia znaczenie terminów: urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis
- wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Pn. i Ameryce Pd. i wskazuje je na mapie
- wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Pn. i Ameryki Pd. i wskazuje je na mapie
- przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wymienia główne uprawy na terenie Kanady
- wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej
- określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych
- wyjaśnia znaczenie terminów: produkt światowy brutto, technopolia
- wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych
- wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych
- określa położenie geograficzne Australii i Oceanii
- wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy

- wyjaśnia znaczenie terminu basen artezyjski
- wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii
- przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy temat. i analizy danych statyst.
- wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie
- określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych
- wyjaśnia znaczenie terminów: góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe
- wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki
- wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki
- wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej H. Arctowskiego

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiedzy i umiejętności uniemożliwia uczniowi naukę w klasie programowo wyższej
- nie chce korzystać z proponowanych przez nauczyciela form pomocy.

Ustalenie oceny wyższej niż przewidywana:

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny z przedmiotu w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

Nauczyciel uczący wyznacza zakres materiału i sposób jego zaliczenia- stopień trudności zadań odpowiada wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń. Warunkiem poprawy oceny ucznia jest zaliczenie przez niego wyznaczonej partii materiału na minimum 90% punktów możliwych do uzyskania.